TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. lapkričio 10 d.*

Byloje C-505/10

dėl *Højesteret* (Danija) 2010 m. spalio 15 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. spalio 21 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Partrederiet Sea Fighter

prieš

Skatteministeriet

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta (pranešėjas), G. Arestis ir T. von Danwitz,

* Proceso kalba: danų.

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorė K. Sztranc-Sławiczek, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. rugsėjo 13 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Partrederiet Sea Fighter*, atstovaujamos *advokat* N. Bjørnholm,

— Danijos vyriausybės, atstovaujamos S. Juul Jørgensen ir K. Lundgaard Hansen,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir J. Möller,

— Europos Komisijos, atstovaujamos W. Mölls ir P. Dyrberg,

susipažinęs su 2011 m. rugsėjo 20 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/81/EEB dėl akcizo už mineralines alyvas struktūrų derinimo (OL L 316, p. 12), iš dalies pakeistos 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 94/74/EB (OL L 365, p. 46; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 264, toliau — Direktyva 92/81), 8 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Partrederiet Sea Fighter* (toliau — *Sea Fighter*) ir *Skatteministeriet* ginčą dėl pastarosios atsisakymo atleisti nuo akcizo už mineralines alyvas degalus, sunaudotus ant jai priklausančio laivo pritvirtinto ekskavatoriaus.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aktai

3 Direktyvos 92/81 8 straipsnyje numatyta:

„1. Be Direktyvoje 92/12/EEB [1992 m. vasario 25 d. Europos Tarybos direktyva dėl bendros tvarkos, susijusios su akcizais apmokestinamais produktais, ir jų laikymu,

judėjimu ir kontrole (OL L 76, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 179)] pateiktų bendrųjų nuostatų, atleidžiančių nuo mokesčio akcizais apmokestinamus produktus, ir, nepažeisdamos kitų Bendrijos nuostatų, valstybės narės savo pačių nustatytomis sąlygomis, siekdamos užtikrinti teisingą tokių išimčių taikymą ir užkirsti kelią bet kokiam mokesčių vengimui ir piktnaudžiavimui, atleidžia šiuos produktus nuo vienodo akcizo:

<...>

c) mineralines alyvas, tiekiamas kaip laivų degalai navigacijos Bendrijos vandenyse tikslais (įskaitant žvejybą), išskyrus privačius pramoginius laivus.

Šioje direktyvoje „privatūs pramoginiai laivai“ reiškia bet kokį laivą, kurį jo savininkas arba nuomos ar kita teise juo besinaudojantis fizinis ar juridinis asmuo naudoja ne komerciniams tikslams, ir ypač ne keleiviams ar kroviniams vežti ar paslaugoms teikti už užmokestį, ir ne valdžios institucijų užsakymu.

<...>

2. Nepažeidžiant kitų Bendrijos nuostatų, valstybės narės gali taikyti mineralinėms alyvoms arba kitiems panašiam naudojimui skirtiems produktams, kuriems taikoma fiskalinė kontrolė, visiškus arba dalinius atleidimus nuo mokesčių arba sumažintus mokesčių tarifus, jei jie naudojami:

<...>

b) naviguojant vidaus vandenyse (įskaitant žvejybą), išskyrus pramoginius laivus;

<...>

g) vykdant vandens kelių ir uostų dugno valymo operacijas.

<...>“

Nacionalinės teisės aktai

4 Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies c punktas buvo perkeltas į Danijos teisę Įstatymo dėl akcizo už mineralinę alyvą (*Mineralolieafgiftsloven*) 9 straipsnio 4 dalimi ir Įstatymo dėl akcizo už anglies dvideginį (*Kuldioxidafgiftsloven*) 7 skyriaus 4 dalimi.

5 Danijos įstatymų leidėjas nepasinaudojo Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies c punkte g punkte numatyta galimybe.

6 Įstatymo dėl akcizo už mineralinę alyvą 9 straipsnio 4 dalies 1 punktas išdėstytas taip:

„Akcizas grąžinamas už <...> prekes, panaudotas geležinkelių ar vandens transportui ir komerciniam navigavimui laivais, kitais, nei nurodytais 1 dalies 3 punkte, išskyrus privačius pramoginius laivus. <...>“

7 Įstatymo dėl akcizo už anglies dvideginį 7 straipsnio 4 dalies 1 punkte numatyta:

„Akcizas grąžinamas už <..> akcizu apmokestinamas prekes <...> naudojamas įmonių pagal Įstatymą dėl PVM navigacijai laivais, įskaitant žvejybos laivus.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

8 *M/S Grethe Fighter* yra *Sea Fighter* naudojamas laivas, specialiai pastatytas žemės kasimo ir statybos vandenyje darbams atlikti. Ant šio laivo denio yra neatskiriamai pritvirtintas ekskavatorius, kuris turi savo variklį ir degalų baką. Ekskavatorius veikia nepriklausomai nuo laivą varančio variklio. Degalai, kuriais pripildomas ekskavatoriaus motoro bakas, imami iš laivo pagrindinio degalų bako. Kai ekskavatorius naudojamas kasti, laivas fiksuoja savo padėtį poliais, o kai iškastos žemės išmetamos jūroje, juda.

Sea Fighter norėjo susigrąžinti mokestį už *M/S Grethe Fighter* sunaudotas mineralines alyvas už laikotarpį nuo 2001 m. sausio 1 d. iki 2003 m. rugsėjo 30 dienos.

9 2004 m. vasario 19 d. sprendimu *ToldSkat Østjylland* (Rytų Jutlandijos muitų ir mokesčių tarnyba) nusprendė, kad už šį laikotarpį *Sea Fighter* neturi teisės susigrąžinti mokesčių už alyvas ir anglies dioksidą už ekskavatoriaus sunaudotą dyzelinį kurą. Ši tarnyba manė, kad svarbu tai, jog ekskavatorius veikia nepriklausomai nuo laivo variklio.

10 2005 m. kovo 4 d. *Landskatteretten* (Nacionalinė mokesčių komisija) pritarė šiam sprendimui.

11 *Sea Fighter* apskundė šį sprendimą *Vestre Landsret*, kuris 2008 m. vasario 29 d. priėmė sprendimą mokesčių administratoriaus naudai.

12 Šiomis aplinkybėmis *Højesteret* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar Direktyvos 92/81 <...> 8 straipsnio 1 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kaip antai šioje byloje, nuo akcizo mokesčio atleidžiama mineralinė alyva, skirta naudoti ekskavatoriui, kuris yra neatskiriamai pritvirtintas ant laivo, tačiau dėl to, kad turi savo atskirą variklį ir degalų baką, veikia nepriklausomai nuo laivą varančio variklio?“

Dėl prejudicinio klausimo

13 Pirmiausia reikia priminti, kad iš Direktyvos 92/81 3 ir 5 konstatuojamųjų dalių aišku, kad ja, viena vertus, siekiama patikslinti tam tikrus bendrus produktų, kuriems taikoma bendra mineralinių alyvų akcizų tvarka, rūšių apibrėžimus ir, kita vertus, numatyti tam tikrus šių produktų atleidimo nuo mokesčių atvejus, kurie būtų privalomi visoje Sąjungoje (žr. 2004 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Deutsche See–Bestattungs-Genossenschaft*, C-389/02, Rink. p. I-3537, 17 punktą ir 2007 m. kovo 1 d. Sprendimo *Jan De Nul*, C-391/05, Rink. p. I-1793, 21 punktą).

14 Todėl nuostatas dėl minėto atleidimo nuo mokesčių reikia aiškinti atskirai, remiantis jų tekstu ir Direktyva 92/81 siekiamais tikslais (žr. minėtų sprendimų *Deutsche See–Bestattungs-Genossenschaft* 19 punktą ir *Jan De Nul* 22 punktą).

15 Kalbant apie Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies c punkto pirmą pastraipą, pagal kurią nuo vienodo akcizo atleidžiamos mineralinės alyvos, tiekiamos kaip laivų degalai navigacijai Sąjungos vandenyse, reikia pabrėžti, kad šioje nuostatoje numatyta vienintelė šios nukrypti leidžiančios tvarkos išimtis — atleidimas nuo mokesčio netaikomas mineralinėms alyvoms, kurias sunaudoja „privatūs pramoginiai laivai“. Šios nuostatos antroje pastraipoje apibrėžta „privačių pramoginių laivų“ sąvoka — tai laivai, kurie naudojami „ne komerciniams tikslams“ (žr. minėto Sprendimo *Deutsche See–Bestattungs-Genossenschaft* 22 punktą).

16 Todėl šio sprendimo 23 ir 25 punktuose Teisingumo Teismas nusprendė, kad bet kokiai navigacijos komerciniais tikslais operacijai taikomas Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies c punkto pirmoje pastraipoje numatytas atleidimas nuo vienodo akcizo ir negalima daryti jokio skirtumo, priklausančio nuo navigacijos tikslo.

17 Taigi atleidžiant nuo akcizo už sunaudotas mineralines alyvas laivo Sąjungos vandenyse kelionės tikslas nėra svarbus, kai kalbama apie navigaciją, kuri yra už atlygį teikiama paslauga.

18 Dėl tokios navigacijos operacijos techninių charakteristikų minėto Sprendimo *Jan De Nul* 40 punkte Teisingumo Teismas patikslino, kad manevrai, kuriuos žemsiurbė atlieka siurbdama ir iškraudama medžiagas, t. y. nuo valymo veiklos neatsiejamas judėjimas, priskirtini sąvokai „navigacija“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies c punkto pirmą pastraipą. Taigi minėta sąvoka reikalaujama, kad paslaugų už atlygį teikimas būtų neatsiejamas nuo laivo judėjimo.

19 Tačiau šios nuostatos negalima aiškinti taip, kad ją galima taikyti bet kokiam paslaugų, suteiktų naudojant laivą Sąjungos vandenyse, teikimui, t. y. mineralinių alyvų naudojimui, nesusijusiam su laivo judėjimu.

20 Iš tiesų iš šios nuostatos teksto matyti, kad nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio taikomas su sąlyga, kad mineralinės alyvos būtų naudojamos kaip degalai navigacijai Sąjungos vandenyse.

21 Be to, iš Direktyvos 92/81 tikslo, kuriuo siekiama, kad valstybės narės taikytų suderintą akcizą mineralinėms alyvoms, matyti, jog šia direktyva nesiekiama nustatyti bendrų atleidimo nuo mokesčių atvejų.

22 Kiek tai susiję su nagrinėjama byla, aišku, kad ant minėto laivo pritvirtintas ekskavatorius naudoja mineralines alyvas visiškai nepriklausomai nuo šio laivo varymo sistemos.

23 Šiomis aplinkybėmis šio naudojimo negalima laikyti neatsiejamu nuo laivo, ant kurio pritvirtintas ekskavatorius, judėjimo.

24 Todėl į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad mineralinė alyva, skirta naudoti ekskavatoriui, kuris yra neatskiriamai pritvirtintas ant laivo, tačiau dėl to, kad turi savo atskirą variklį ir degalų baką, veikia nepriklausomai nuo laivą varančio variklio, nėra atleista nuo akcizo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

25 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/81/EEB dėl akcizo už mineralines alyvas struktūrų derinimo, iš dalies pakeistos 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos

direktyva 94/74/EB, 8 straipsnio 1 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad mineralinė alyva, skirta naudoti ekskavatoriui, kuris yra neatskiriamai pritvirtintas ant laivo, tačiau dėl to, kad turi savo atskirą variklį ir degalų baką, veikia nepriklausomai nuo laivą varančio variklio, nėra atleista nuo akcizo.

Parašai.